

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Køreplan til et ressourceeffektivt Europa

COM(2011) 571 final

(2012/C 181/29)

Ordfører: **Siobhán EGAN**

Sagsbehandler: **Andreas VERSMANN**

Kommissionen besluttede den 20. september 2011 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Køreplan til et ressourceeffektivt Europa

COM(2011) 571 final.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø, som vedtog sin udtalelse den 14. marts 2012.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 479. plenarforsamling den 28.-29. marts 2012, mødet den 28. marts, følgende udtalelse med 146 stemmer for, 5 imod og 4 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1 Kommissionens Europa 2020-strategi og flagskibsinitiativet om »Et ressourceeffektivt Europa« har til formål at gøre Europas økonomier mere modstands- og bæredygtige, ved at alle naturressourcer anvendes langt mere effektivt. Udvalget har tidligere støttet flagskibsinitiativet og bifalder nu Kommissionens mere detaljerede »Køreplan til et ressourceeffektivt Europa«, der opstiller mål for omstillingen og skaber en ramme for de nødvendige politikker til iværksættelse af denne proces.

1.2 EØSU opfordrer alle institutioner, europæiske ledere, europæisk erhvervsliv og arbejdsmarkedets parter samt det europæiske samfund generelt til at gå sammen om en bredt funderet politisk og samfundsmæssig bevægelse til støtte for den store omstilling, der er nødvendig, og anvende køreplanens ramme som rettesnor for at overvåge fremskridt.

1.3 EØSU opfordrer til etablering af en solid koordineringsmekanisme på højt niveau i Kommissionen og i individuelle medlemsstater, som skal overvåge og støtte fremskridt i gennemførelsen af de foranstaltninger, der foreslås i køreplanen.

1.4 På medlemsstatsniveau opfordrer EØSU til, at der vedtages omfattende strategier for ressourceeffektivitet, herunder finanspolitiske reformer, afskaffelse af urimelige subventioner, en stærk regulering af produktstandarder, uddannelsesprogrammer og udvikling af færdigheder samt fuld inddragelse af regionale og lokale myndigheder, erhvervsliv, arbejdsmarkedets parter, forbrugere og andre organisationer og borgere. Strategierne bør inkludere aktive politiktiltag, der sikrer en socialt retfærdig omstilling, herunder uddannelse og inddragelse af medarbejderne i virksomhedernes omstilling til nye ressourceeffektive virksomheder.

1.5 På europæisk niveau støtter EØSU alle de foranstaltninger, der foreslås i køreplanen, og udvalget opfordrer til, at følgende områder vies særlig opmærksomhed:

- Hurtig udvikling af passende indikatorer, herunder den generelle indikator for niveauet af ressourceeffektivitet i de nationale økonomier, der anbefales i køreplanen, en »hinsides BNP«-indikator for økonomisk velstand og andre mere sektorspecifikke foranstaltninger.
- En effektiv mekanisme, som i høj grad kan profilere ressourceeffektivitet i de årlige nationale reformrapporter og deres evaluering af Kommissionen og peers i den semesterproces, der udvikles under Europa 2020-strategien.
- Revision og opdatering af EU's overordnede strategi for bæredygtig udvikling efter Rio-miljøtopmødet i juni 2012 med fokus på ressourceeffektivitet og dette emnes forbindelser til andre mål for bæredygtighed.
- En detaljeret analyse af samspillet mellem ressourceeffektivitet og målsætninger på miljøområdet, som f.eks. i det syvende miljøhandlingsprogram.
- En koordineringsmekanisme, som skal sikre, at der sker fremskridt over hele linjen med henblik på de 20 særskilte initiativer, som Kommissionen har udpeget som bidragydere til ressourceeffektivitet, og andre initiativer, som eventuelt vil blive føjet til listen.
- Indarbejdelse af målene for ressourceeffektivitet i kriterierne for alle EU-udgiftsprogrammer og offentlige indkøb.

— Fuld inddragelse af civilsamfundet i en regelmæssig overvågning og evaluering af fremskridt.

1.6 EØSU har til hensigt at spille sin fulde rolle for at få interessenterne med i overvågningen af fremskridt på dette afgørende område, og udvalget arbejder gerne sammen med de andre EU-institutioner om denne opgave.

2. Baggrund

2.1 I januar 2011 offentliggjorde Kommissionen »Et ressourceeffektivt Europa« som et af syv nye flagskibsinitiativer, der indgik i Europa 2020-strategien ⁽¹⁾. Det var hensigten at iværksætte en omfattende omstilling af den måde, hvorpå materielle ressourcer anvendes i alle dele af den europæiske økonomi – og dermed afkoble økonomisk velstand fra ressourceforbruget.

2.2 I en tidligere udtalelse om flagskibsinitiativet for ressourceeffektivitet bifaldt EØSU de generelle målsætninger i strategien for ressourceeffektivitet og opfordrede til, at denne indarbejdes i en revideret og opdateret version af den overordnede EU-strategi for bæredygtig udvikling ⁽²⁾. Udvalget opfordrede Kommissionen til at stille mere detaljerede oplysninger til rådighed i forbindelse med opfølgningen i form af specifikke initiativer inden for særlige områder og køreplanen.

2.3 I løbet af 2011 lancerede Kommissionen en række særskilte initiativer ⁽³⁾, der havde til formål at fremme ressourceeffektivitet i specifikke sektorer. Kommissionens køreplan til et ressourceeffektivt Europa samler nu alle disse aktiviteter. Køreplanen præsenterer en vision for en forandret økonomi, som bør være en realitet i 2050, inklusive mål for 2020, og peger på områder, hvor der er brug for yderligere foranstaltninger fra Kommissionens og medlemsstaternes side for at opfylde disse målsætninger.

3. Generelle bemærkninger

3.1 EØSU deler Kommissionens synspunkt om, at det har afgørende betydning, at Europa og resten af verden anvender ressourcerne mere effektivt. Større ressourceeffektivitet spiller en stor rolle med hensyn til at skabe en balance mellem det fortsatte ønske om økonomisk vækst og behovet for at erkende, at mange af verdens naturressourcer er begrænsede, samt de barrierer, som disse planetære grænser opstiller for den fortsatte udvidelse af den fysiske produktion og forbruget. Ressourceeffektivitet er også afgørende for at begrænse væksten i udledningen af drivhusgasser og andre forurenende stoffer og beskytte biotiske ressourcer og de samfundsmæssige fordele, der følger af økosystemerne. Fremme af ressourceeffektivitet bør stå centralt i forvaltningen af verdens økonomier og verdens førende virksomheder.

3.2 Virksomheder af alle slags har altid haft deres egne direkte incitamenter til at anvende alle ressourcer effektivt i deres produktionsprocesser for at holde udgifterne nede. Men

hvad output-siden angår, har de altid haft det modsatte incitament til at anspre deres kunder til at forbruge mest muligt for at maksimere salget. Derfor kan dette at overlade ressourceeffektiviteten til virksomhederne og »business as usual« ikke forventes at give den nødvendige omstilling til at klare det pres, der opstår som følge af den hurtigt voksende verdensbefolkning, forbrugernes hurtigt voksende forventninger i især vækstøkonomierne og de stigende problemer med ressourceudtømming og forurening. Vi har brug for en ny form for »bæredygtig« eller »grøn« vækst, hvor væksten i økonomisk aktivitet, trivsel eller velstand afkobles fra væksten i ressourceforbrug, og som faktisk kan realiseres med lavere ressourceforbrug.

3.3 Regeringerne og samfundet betragtet under ét vil derfor skulle spille en central rolle i gennemførelsen af en omstilling i den størrelsesorden og det tempo, der er nødvendigt i den næste generation. Der er brug for regeringernes tiltag for at

- sikre en hensigtsmæssig prisfastsættelse af eksterne omkostninger vha. finanspolitiske foranstaltninger
- afskaffe urimelige subventioner
- fastsætte minimumsstandarder for ressourceeffektivitet for specifikke sektorer vha. passende lovgivning
- støtte hensigtsmæssig F&U
- fremme investeringer i ressourceeffektive processer og hæmme ineffektive processer
- fremme forståelsen for ressourceeffektivitet gennem medier samt almen og faglig uddannelse.

3.4 En omstilling i den nødvendige størrelsesorden og hastighed vil uundgåeligt få betydelige konsekvenser for arbejdsmarkedet. Virksomheder, som er ineffektive i deres ressourceforbrug, eller som producerer ressourceintensive produkter, vil komme under pres og eventuelt være nødsaget til at afskedige arbejdskraft. Til gengæld vil virksomheder med en effektiv ressourceanvendelse samt effektive produkter og tjenesteydelser trives og, efterhånden som økonomien forbedres, skabe nye arbejdspladser. De lande, som går forrest i denne omstilling, vil være de mest succesrige og konkurrencedygtige i den nye verden med begrænsede forsyninger af naturressourcer og få de bedste resultater med hensyn til jobskabelsen i den nye grønne økonomi.

3.5 Med det formål at sikre, at denne omstilling er retfærdig og reelt skaber gode nye arbejdspladser samt bidrager til

⁽¹⁾ COM(2011) 571 final.

⁽²⁾ EØSU's udtalelse: *Flagskibsinitiativet Et ressourceeffektivt Europa under Europa 2020-strategien*, EUT C 376 af 22.12.2011, s. 97-101.

⁽³⁾ COM(2011) 21 final, bilag I.

omskoling, kan der være behov for aktive erhvervsuddannelsesprogrammer og støtte til omplacering⁽⁴⁾. Dette og andre aspekter af den sociale dimension mangler for nærværende i køreplanen og må videreudvikles.

3.6 Større ressourceeffektivitet i den nødvendige størrelsesorden er en stor og presserende udfordring for hele Europa og alle sektorer i samfundet. Opgaven kræver et stærkt politisk og samfundsmæssigt engagement på alle niveauer og et ambitiøst og vidtrækkende program med initiativer og foranstaltninger fra EU og de enkelte medlemsstater på nationalt og lokalt niveau.

3.7 Køreplanen bør danne rammen for denne politiske fremdrift på transeuropæisk plan og give et inspirerende indblik i mulighederne. Udvalget bifalder den overordnede tilgang og visionen for 2050.

3.8 Gennemførelsesfasen er altafgørende. De specifikke mål, som køreplanen sætter for 2020, er nyttige værktøjer, når det gælder om at omsætte den langsigtede vision til mere konkrete og umiddelbare målsætninger, der kræver umiddelbar handling. Der forestår stadig et stort arbejde med at skabe de ændringer i den økonomiske politik, de industrielle strategier og de investeringsstrømme, der er nødvendige for at gennemføre køreplanen. Kommissionen har peget på, at det har afgørende betydning at sikre denne omstilling til ressourceeffektivitet og Rådet (miljø) har til en vis grad givet sin støtte (konklusioner fra miljøministerrådet den 19. december 2011). En effektiv gennemførelse af denne omstilling vil imidlertid kræve et helhjertet engagement og fuld opbakning fra alle dele af Kommissionen og medlemsstaternes regeringer. Fremme af ressourceeffektivitet skal have en langt mere fremtrædende plads på dagsordenen for regeringscheferne og Det Europæiske Råd i alle dets sammensætninger, hvor såvel den overordnede vision som de enkelte skridt kræver aktiv og fortsat støtte i alle sektorer samt beslutsomhed for at realisere alle de udpegede mål.

3.9 Forståelsen for nødvendigheden af ressourceeffektivitet skal ligeledes indskærpes erhvervslivet og civilsamfundsorganisationer af alle slags i langt højere omfang samt den brede offentlighed og forbrugerne og skal støttes aktivt med alle disponible midler, også gennem etablering af dialogstrukturer, der kan fremme omstillingen⁽⁵⁾.

3.10 Køreplanens succes eller fiasko vil afhænge af dens evne til at tilvejebringe en højere grad af politisk handlekraft og engagement til sikring af større ressourceeffektivitet. Frem for alt må den skabe reelle forandringer i den centrale økonomiske forvaltning. Centralt koordinerede opfølgingsmekanismer skal bidrage til at skabe fremdrift for alle de særskilte initiativer, der allerede er kortlagt i køreplanen, overvinde forhindringer, der

kan opstå, og skabe grundlaget for yderligere tiltag, når fremskridtene med henblik på målenes opfyldelse halter bagefter.

4. Gennemførelse på medlemsstatsniveau

4.1 Flere europæiske lande er startet godt med at bevæge sig væk fra en overdreven afhængighed af begrænsede fossile brændstoffer og udvikle mere bæredygtige energikilder, reducere affaldsmængden, fremme mere energieffektive bygninger og køretøjer m.m. Men fremskridtene har været sporadiske, og der er for nærværende en fare for, at investeringerne vil blive reduceret i visse lande på dette afgørende tidspunkt som følge af den forhastede tilbagetrækning af de nødvendige incitamenter til ændringer. EØSU anbefaler, at der systematisk indsamles og videreformidles gode erfaringer med og eksempler på den hidtidige indsats med henblik på hurtigst muligt at opnå en effekt i lande og i sektorer, som endnu ikke har vist ønskelige fremskridt. Konsekvens og målrettethed har afgørende betydning.

4.2 Medlemsstaterne skal placere ønsket om ressourceeffektivitet centralt i de nationale økonomiske strategier og programmer og fremme dette aspekt i alle økonomiske sektorer. Det er EØSU's opfattelse, at der bør etableres en mekanisme for politisk styring og koordinering på højt niveau i hver enkelt medlemsstat for at sikre, at fremskridtene sker hurtigere, mere regelmæssigt og mere konsekvent, end det er tilfældet for nærværende.

4.3 Fremstødet for ressourceeffektivitet vil i sidste ende i lige så høj grad afhænge af en ændring i offentlighedens forventninger og forbrugernes efterspørgsel som af en omstilling af produktionsmetoderne.

4.4 Medlemsstaterne må iværksætte en intensiv dialog med opinionsdannere, herunder medier, om, hvordan det centrale budskab om ressourceeffektivitet bedst formidles, således at borgernes præferencer og valg over tid eventuelt af sig selv vil gå i retning af mere ressourceeffektive varer og tjenesteydelser og imod unødvendigt ressourceintensive og affaldsproducerende produkter.

4.5 Ressourceeffektivitet bør være et vigtigt mål på såvel lokalt og regionalt som på nationalt niveau. Medlemsstaterne skal sammen med de regionale og lokale myndigheder overveje, hvordan de bedst kan fremme denne målsætning.

4.6 Omstillingen vil kræve, at myndighederne bruger alle tilgængelige politiske instrumenter. Finanspolitikken skal omstilles med henblik på at straffe en ineffektiv anvendelse af energi og andre ressourcer og belønne større effektivitet. Neutrale skattereformer med henblik på at øge afgifterne på fossilt brændstof (og andre naturressourcer) og samtidigt

⁽⁴⁾ EØSU's udtalelse: *Fremme af bæredygtige, grønne job af hensyn til EU's energi- og klimapakke*, EUT C 44 af 11.2.2011, s. 110-117.

⁽⁵⁾ EØSU's udtalelse: *Skabelse af en bæredygtig økonomi gennem ændring af vore forbrugsmønstre*, EUT C 44 af 11.2.2011, s. 57-61.

fremme beskæftigelse og bedre social sikring spiller en afgørende rolle i omstillingen til en lavemissions-⁽⁶⁾ og ressourceeffektiv økonomi samt jobskabelse⁽⁷⁾. Malplaceret støtte, som fremmer eller godkender en ineffektiv brug af energi og dårlig forvaltning af andre ressourcer, skal gradvist afskaffes – et mål, der ofte proklameres, men som stadig ikke forfølges resolut. Der er brug for en restriktiv lovgivning for at håndhæve en effektiv ressourceanvendelse i nøglesektorer som byggebranchen, transport og landbrug. Der er brug for strenge politikker for affaldshåndtering for at fremme en yderligere minimering af affald og genbrug eller genvinding af kasserede materialer. Det er nødvendigt med uddannelse, offentlige oplysningsprogrammer, udvikling af færdigheder og innovation for at formidle budskabet til alle dele af samfundet. Der vil over en bred front være brug for en fælles indsats fra medlemsstaternes og EU's side, hvis dette skal lykkes.

4.7 Medlemsstaterne bør offentligt forpligte sig til regelmæssigt at rapportere om fremskridtene inden for ressourceeffektivitet og om, hvordan politikker og strømmen af offentlige og private investeringer støtter denne omstilling. Kommissionen kan bistå ved at analysere de forskellige metoder, som er vedtaget i de enkelte medlemsstater, med det mål at fremme ressourceeffektivitet og opmuntre til en mere udbredt og konsekvent brug af de bedste metoder.

5. Gennemførelse på europæisk niveau

5.1 EU har en central rolle at spille med hensyn til at fremme og støtte indsatsen på medlemsstatsniveau og fremme initiativer på europæisk niveau, som vil støtte omstillingen til ressourceeffektivitet. EØSU støtter samtlige de politikker og initiativer, der er beskrevet i køreplanen, og har bemærkninger til følgende emner:

- måling og indikatorer
- integration med Europa 2020-strategien og semesterprocessen
- EU's strategi for bæredygtig udvikling og det syvende miljøhandlingsprogram
- de 20 specifikke initiativer og de tre nøglesektorer i køreplanen
- europæiske udgiftsprogrammer og offentlige indkøb
- involvering af civilsamfundet og offentligheden.

5.2 Måling, indikatorer, mål og målsætninger

Der må i processen udpeges specifikke indikatorer for fremskridt vedrørende de forskellige aspekter af ressourceeffektivitet,

og det skal sikres, at pålidelige, sammenhængende og rettidige oplysninger om disse indikatorer gøres tilgængelige. Det er EØSU's opfattelse, at overvågningen ligeledes bør gøre fremskridt vedrørende følgende elementer:

- de centrale politiske elementer, der er nødvendige til fremme af ressourceeffektivitet (finanspolitiske foranstaltninger, lovgivningstiltag m.m.)
- i hvor stort et omfang, offentlige og private investeringer finder en ny balance til fordel for en ressourceeffektiv produktion og et tilsvarende forbrug og en hindring af ineffektive og uøkonomiske processer
- hvorvidt beskæftigelsen omlægges i retning af ressourceeffektive job, der skaber ressourceeffektive produkter og tjenesteydelser, og udviklingen af erhvervsuddannelse og andre tiltag, der kan støtte denne omstilling.

5.3 EØSU bifalder forslaget om at introducere en ny hovedindikator for ressourceproduktivitet, som en overordnet indikator for fremskridtene med at afkoble økonomisk velstand fra forbruget af materielle ressourcer. Vi opfordrer til, at udviklingen af solide indikatorer for natur- og social kapital samt tilgængeligheden og tilstanden af naturressourcer prioriteres lige højt.

5.4 EØSU mener, at de foreslåede mål vedrørende miljøskadelige subsidier, biodiversitet og de tre centrale sektorer fødevarer, bygninger og mobilitet ikke er tilstrækkeligt udspecificerede endnu og må videreudvikles. Programmet for udvikling af indikatorer må prioriteres højere og tildeles tilstrækkelige ressourcer til at sikre hurtigere fremskridt.

5.5 Der er brug for en bedre indikator for de nationale økonomiers ydeevne, som vil dokumentere, hvordan forbedringer af ressourceeffektiviteten i økonomien repræsenterer en reel forbedring af den generelle trivsel i samfundet og den globale bæredygtighed. Udvalget mener, at de langvarige undersøgelser af bedre alternativer til BNP skal afsluttes og alternativerne indføres, således at de overordnede fremskridt i retning af bedre ressourceeffektivitet og de dermed forbundne forbedringer i trivsel og bæredygtighed reelt kan måles⁽⁸⁾.

5.6 Integration med Europa 2020-strategien og semesterprocessen

Set i lyset af den tværgående karakter, som kendetegner initiativet for ressourceeffektivitet, og med henblik på at sikre, at ressourceeffektivitet fortsat får stor politisk opmærksomhed, er der behov for opbakning fra europæisk hold via en effektiv og centralt koordineret forvaltningsstruktur for gennemførelsen, der tildeles en tilstrækkelig finansiering, og som fungerer på åben og gennemskelig vis under størst mulig inddragelse af aktørerne.

⁽⁶⁾ EØSU's udtalelse om »Køreplan for en lavemissionsøkonomi i 2050«, Jf. pkt. 3.15, EUT C 376 af 22.12.2011, s. 102-110.

⁽⁷⁾ EØSU's udtalelse om »Rio+20: mod en grøn økonomi og bedre styring«, Jf. pkt. 4.15, EUT C 376 af 22.12.2011, s. 110-116.

⁽⁸⁾ EØSU's udtalelse: *Hinsides BNP – målemetoder for bæredygtig udvikling*, EUT C 100 af 30.4.2009, s. 53, og udtalelsen om *Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet – BNP og mere – Måling af fremskridt i en verden i forandring*, EUT C 18 af 19.1.2011, s. 64

5.7 Udvalget bifalder målsætningen om at anvende semesterrevalueringsprocessen for at sikre, at ressourceeffektivitet indtager sin plads i centrum for den økonomiske politiks udformning i Det Europæiske Råd og dialogen på højt niveau med medlemsstaterne. EØSU mener, at rapporteringen skal baseres på præcise og nøje definerede overvågningskrav, som vil give et præcist og opdateret overblik over fremskridtene inden for ressourceeffektivitet. I tilfælde af utilstrækkelige fremskridt på bestemte områder må disse hurtigt kortlægges, og der må træffes korrigerende foranstaltninger.

5.8 Udvalget er utilfreds med, at programlandene tilsyneladende ikke skal deltage i semesterrapporteringsprocessen for nærværende. Mens det anerkendes, at disse lande har særlige problemer med den økonomiske tilpasning for tiden, mener udvalget, at disse lande i særlig grad kunne få fordel af i vidt omfang at integrere ressourceeffektivitet i deres genopretningsprogrammer, og at de fuldt ud bør involveres i dette aspekt af semesterprocessen helt fra starten.

5.9 Til støtte for processen for at opnå større synlighed i offentligheden og politisk fremdrift opfordrer EØSU til, at de nationale rapporter, som udgør grundlaget for semesterrevalueringsprocessen, bør gøres til genstand for en offentlig høring og debat med alle aktører i det enkelte land, samt at peer group-dialogen om hver enkelt national rapport ligeledes gøres til genstand for deltagelse og debat. EØSU kunne være et nyttigt forum for en regelmæssig debat med aktørerne på europæisk niveau om fremskridtene i omstillingsprocessen og om nødvendige tiltag til at holde kursen.

5.10 EØSU anser det for vigtigt, at Kommissionen ikke udelukkende sætter på semesterprocessen, når den arbejder på at fremme en effektiv gennemførelse af ressourceeffektivitet. Det har afgørende betydning, at andre relevante programmer og strategier ligeledes udfylder deres rolle.

5.11 *EU's strategi for bæredygtig udvikling og det syvende miljø-handlingsprogram*

Kommissionen opfatter med rette såvel strategien for ressourceeffektivitet som Europa 2020-strategien i sig selv som vigtige bidragydere til de overordnede målsætninger om bæredygtig udvikling. Ressourceeffektivitet omfatter ikke alle bæredygtighedsaspekter, og det er vigtigt, at fokuseringen på dette emne ikke fører til en forsømmelse af andre aspekter af bæredygtig udvikling. Dette års FN-konference om bæredygtig udvikling i Rio bør anvendes til at gøre omstillingen til ressourceeffektivitet til det centrale element i den globale indsats for en grønnere økonomi inden for en overordnet ramme for bæredygtig udvikling. EØSU mener, at Europas egen overordnede strategi for bæredygtig udvikling bør revideres og revitaliseres som en del af opfølgningen på topmødet i Rio og med en integreret national rapportering om bæredygtig udvikling og ressourceeffektivitet til overvågning af fremskridt over hele linjen.

5.12 Kommissionen har annonceret, at den har til hensigt at udforme et 7. miljøhandlingsprogram for Europa i år, og Rådet har opfordret Kommissionen til at sikre, at det nye program er møntet på at opnå komplementaritet mellem miljøpolitikker og -planer og køreplanens mål for ressourceeffektivitet. Et prisværdigt mål – men der er brug for en større indsats for at give det et væsentligt indhold.

5.13 *De 20 initiativer og de tre nøglesektorer*

EØSU arbejder aktivt med at behandle de fleste af de 20 særskilte initiativer, som er beskrevet i strategien, og støtter i høj grad den indsats for at skabe parallelle fremskridt, som køreplanen foreslår, med det formål at opnå den maksimale forbedring af ressourceeffektiviteten. De bør hver især og kollektivt set revideres med regelmæssige mellemrum for at sikre, at de sammen får den tilsigtede samlede virkning.

5.14 EØSU er enig i, at de tre nøglesektorer, som Kommissionen har udpeget (fødevarer, bygninger og mobilitet), er særligt vigtige områder med henblik på at fremme ressourceeffektivitet. EØSU finder, at brug af vand og jord også skal opfattes som nøglesektorer. Det vil være vigtigt, at de instanser, som har ansvaret for overvågning af de generelle fremskridt vedrørende ressourceeffektivitet, regelmæssigt fokuserer på disse sektorer for at sikre, at de reelt yder et passende bidrag til omstilling til ressourceeffektivitet.

5.15 *Europæiske udgiftsprogrammer og offentlige indkøb*

Tidligere har strukturfondene og andre EU-udgiftsprogrammer ikke altid taget tilstrækkelig højde for målet om at fremme ressourceeffektivitet. Hver gang disse programmer skal revideres, er det vigtigt, at muligheden for en bedre integration af ressourceeffektivitet i deres prioriteter og kriterier udnyttes. EØSU bemærker med tilfredshed, at Kommissionens seneste budgetforslag har prioriteret ressourceeffektivitet og de andre Europa 2020-mål højere. Det vil være vigtigt at sikre, at der følges op på dette forslag i de detaljerede budgetforhandlinger.

5.16 Der i særlig grad brug for et større fokus på og proaktive foranstaltninger til at imødegå malplacerede incitamenter, sikre finansiering og innovation på området naturkapital og udvikle finanspolitiske foranstaltninger til at internalisere eksterne omkostninger og beregne de reelle omkostninger for samfundet. De specifikke foranstaltninger vedrører en række af de 20 initiativer og er ligeledes relevante for samhørighedspolitikken og andre centrale politiske udviklingsområder.

5.17 På samme måde kan offentlige indkøbsprogrammer på såvel europæisk som nationalt niveau være effektive instrumenter til fremme af ressourceeffektivitet, ved at de stiller krav om effektive standarder for alle indkøbte varer og tjenesteydelser og videregiver denne prioritet gennem forsyningskæden. Kommissionen bør sætte nyt skub i de politiske

initiativer på dette område, således at krav om ressourceeffektivitet gøres til et centralt element i alle offentlige indkøb.

5.18 *Inddragelse af aktører, civilsamfund og offentlighed*

Den omstilling til ressourceeffektivitet, der foreslås i køreplanen, har afgørende betydning for verden og for Europa. Den kan ikke opnås alene vha. tekniske foranstaltninger. Det er nødvendigt, at alle dele af samfundet har en grundlæggende forståelse for og accept af behovet for forandringer, og det kræver en fælles indsats at realisere disse.

5.19 Udvalget understreger betydningen af at fremme bevidstheden om ressourceeffektivitet blandt forbrugerne. Vi

anspører Kommissionen til yderligere at overveje, hvordan opfølgningsinitiativer som handlingsplanen for bæredygtigt forbrug, bæredygtig produktion og en bæredygtig industripolitik fra 2008 ⁽⁹⁾ bedst kan integreres i det nye arbejde vedrørende ressourceeffektivitet, og især hvordan tiltaget vedrørende overvejelser over øget forbrugerbevidsthed og ressourceeffektivitet kan fremmes mere ambitiøst på EU-plan.

5.20 EØSU har til hensigt at spille sin fulde rolle for at få interessenterne med i fremstødet for større ressourceeffektivitet. Det vil overvåge fremskridt på dette afgørende område og arbejder gerne sammen med de andre EU-institutioner om denne opgave.

Bruxelles, den 28. marts 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽⁹⁾ COM(2008) 397 final.